

Suriye'deki durumla ilgili olarak yorumlar birbirini kovalıyor. ABD şöyle demiş, Rusya böyle tavır almış, Türkiye ne yapacak vb. gibi. Önceden de görüldüğü gibi temel ile talinin birbirine karıştığı bir durum...

Bu tür analizlerde temel saptamadan başlamak gerekir.

İdlib konusunda Rusya, yeni olarak da ABD hava sahasını açarak Türkiye'nin savaş uçaklarını kullanmasına izin verdi. Eğer bu olmasaydı Türkiye'nin kara hareketi büyük zorluklarla karşılaşır, şimdi de kolay olmamakla birlikte hava desteğinin büyük rolü bulunuyor.

Bunu akılda tutmadan ABD'nin şöyle veya Rusya'nın böyle demesinden hareketle büyük sonuçlar çıkarmak doğru değildir. Yapılana bakacaksınız, konuşulana değil... ABD ve Rusya –farklı niyetlerle de olsa- Türkiye'nin Suriye'ye yönelik askeri operasyonlarına önemli destek verdi. Böyle olmasaydı hava sahasını kapatırlardı.

İdlib konusunda bir askeri yetkili şöyle demişti: “Rusya izin vermeseydi biz değil savaş uçağı, insansız hava aracı bile uçuramazdık.”

Yeterince açık, öyle değil mi?

Hava sahasını savaş uçaklarına kapatmamak gibi önemli bir desteğin verilmesi, ABD ve Rusya'nın Türkiye'nin her isteğini kabul edeceği anlamına gelmez. Temel noktadaki desteği unutarak ABD ve Rusya'nın şu veya bu konudaki karşı tutumlarından olmadık sonuçlar çıkarmamak gerekir.

İkinci önemli konu ise, Türkiye'nin istediklerine değil de elde ettiklerine bakarak değerlendirme

yapmaktır. İstekte sınır yoktur, olabilecek en fazla istenir ve genellikle de ulařılmaz. Deęiřik yorumcular istenilen en fazlaya ulařılmamasını bařarısızlık ve hatta bozgun olarak deęerlendiriyor. Bu yaklařım tűműyle yanlıřtır. Belirleyici olan Tűrkiye'nin Suriye'deki etki alanıdır; bu alan daraldı mı yoksa geniřledi mi? İstenildięi kadar geniřlemedi ama geniřlemiřtir. İstenildięi kadar olmamıřtır ama istenilenin tűműnű elde etmek zaten çok ender hayata geçer.

Ne istiyordu Tűrkiye?

30-35 km. içeri girmek, burada gűvenlikli bir bűlge kurmak, Tűrkiye'deki Suriyeli műltecileri bűyűk oranda buraya yerleřtirmek ve ek olarak da ű fakűlte açmak...

Bunların hepsi yapılamayabilir ama eskisine gűre daha fazla etkinlik saęlanacaktır; űyle gűrűnűyor.

ABD ve Rusya'nın da buna űimdilik űnemli bir itirazı yoktur. Kuřkusuz her űeyi kabul etmeyecekler, gerektięinde Tűrkiye'nin ilerlemesine sınır çekeceklerdir ama bu durum iki űlkenin de hava sahasını açarak operasyonlara izin verdięi gerçeęini deęiřtirmez.

Suriye'de savař yıllardan beri sűrűyor, bazen hafifleyip bazen űiddetlenerek sűrűyor ve daha oooook sűrecektir, űyle gűrűnűyor.

Siyasette laf çoktur, herkes konuřur, isteklerini ifade eder.

Burada gerçekleřene bakmak gerekir.

Son bir űrnek olarak Suriye yűnetiminin tutumunu vereyim:

Suriye hűkűmeti Tűrkiye'nin iřgaline karřı çıkacaklarını sűylemiřti.

Burada bir Karadeniz fıkrasını anlatmanın yeridir.

Lazın birisinin mezar tařında űöyle yazıyormuř:

“Öleceęim dedim, inanmadınız. Ne oldu?”

Daha önce kaç kere yazdım, Suriye bir űey yapamaz diye...

Ben yazdığım için böyle olmuyor, durum böyledir.